

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel
Egyes szám ára: úgy hétköznap mint
vasárnap 4 pengő.

Tildy Zoltán: Tiszta demokráciát akarunk, mégpedig magyart!

A Kisgazda Párt nagyválasztmánya kimondotta: a nemzet első feladatának tekinti a reakció teljes felszámolásával, tiszta demokratikus belső rendünk megszilárdításával megszerezni a Szovjet-Unió, Anglia és az Egyesült Államok bizalmát; kívánja a Nemzeti Függetlenségi Front fennmaradását, a pártok közötti egyetértés és belső egység megszilárdítását, a választójog kiterjesztését, férfiaknak és nőknek egyenlő jogok biztosítását, a választás teljes szabadságát, titkosságát és hozzáférhetetlenségét

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt Szent István napján tartotta Budapesten nagyválasztmányi gyűlését, melyre az ország minden részéből érkeztek kiküldöttek. A föld népének és a városi polgárság képviselőinek impozáns megmozdulása volt a nagygyűlés. Ennek határozatai

lényegesen hozzájárulnak a belső politikai helyzet megszilárdításához. Ezek a határozatok maguk helyett beszélnek és kristálytisztán mutatják, hogy a párt a maga egészében a demokratikus Magyarországnak úgy mint a múltban, a jelenben és jövőben is hűséges és rendíthetetlen harcosa.

legyök szabadonbocsátását. Ezek október 15-én mind kiszabadultak. Az akkori kormány ígérte, hogy az ország kilép a háborúból. Ez meg is történt, de sikertelen volt, mert az ország tele volt árulókkal. Méltatta Tildy Zoltán azoknak a munkáját, akik Debreceenben lehetővé tették az új élet megindítását. Ismertette ezután a pártnak a felszabadítás óta követett politikai irányát, amelynek határozott és világos vonala volt a politikai béke fenntartása, a múlt lezárása, a reakció elleni harc, tiszta, új, szabad és demokratikus ország megteremtése és a bizalom létének megteremtése azok iránt az országok iránt, amelyekkel eddig ellenséges viszonyban voltunk. A bel-

politikai életben a párt minden megtett az újjáépítés sikere érdekében. Világos, mondjuk meg innen is az országnak, hogy mit akarunk — fejezte be beszédét. — Tiszta demokráciát akarunk, mégpedig magyart! Elengedhetetlen történelmi szükségesség a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjainak belső békeségét, összetartását minél jobban megszilárdítani. Meg kell teremteni a bizalom légkörét a nagy nemzetekkel és a kisebb szomszédos népekkel egyaránt, mert a maroknyi magyarság nélkül nem tudja megtalálni az élethez és a boldoguláshoz vezető utat.

Percekkig tartó taps és éljenzés kísérte Tildy Zoltán beszédét.

Szakasits Arpád üdvözölte a Kisgazda Pártot és az összefogás szükségességét hirdette

A párt nagyválasztmánya kedden folytatta tanácskozásait. A tárgyalások megkezdése előtt a nagyválasztmány szeretettel ünnepelte Szakasits Arpádot, a Szociáldemokrata Párt vezetőjét, aki a pártkongresszus miatt csak most tudott eleget tenni a Független Kisgazda Párt meghívásának. A választmány nevében Nagy Ferenc újjáépítési miniszter köszöntötte Szakasits Arpádot.

Szakasits Arpád a Szociáldemokrata Párt kongresszusa nevében testvéri szeretettel köszöntötte a Független Kisgazda Pártot és közölte, hogy a Szociáldemokrata Párt kongresszusa ünnepélyesen megpecsételi a két párt között nehezen időben kötött szövetséget. Nagy politikai hiba lenne — mondotta —, ha bárki azt hirdemé, hogy miután elérkeztünk ideig, váljanak el utaink. Még nem vagyunk túl a nehezen, az ország romokban hever. Nem lehet egyetlen párt feladata, hogy az országot felépítse, mert erre egyetlen párt sem lenne elég erős. De ha a két nagy munkáspárt és a Független Kisgazda Párt összefog egy őszinte és becsületes szövetségben, akkor sikerülni fog Magyarországhol magyar országot csinálni, már pedig mi magyar országot akarunk teremteni. Végre elmúlt az az idő, amikor mélyseges nemzeti érzésünket takargatni kellett, mert félremagyarázták és félreértették. Most szabadon kimondhatja minden szociáldemokrata: magyar vagyok és magyar országot akarok. (A jelenlevők e szavaknál helyükön felállva tomboló lelkesedéssel ünnepelték Szakasits Arpádot.) Elmondhatjuk — folytatta beszédét —, hogy nemzeti függetlenségünk épp oly értékes és kincses a magyar ipari munkásosztálynak, mint az egész magyar népnek.

A felszólalásért Tildy Zoltán mondott köszönetet, hangsúlyozva, hogy a Függetlenségi Front pártjai történelmet csinálnak, biztosították a Szociáldemokrata Pártot, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is, a Független Kisgazda Pártban azt a tiszta, őszinte és demokratikus pártot fogják találni, mint az elmúlt nehéz időkben.

A nagyválasztmányi gyűlést meglátogatta Szeder Ferenc nemzetgyűlési képviselő, a Szociáldemokrata Párt egyik vezetőségi tagja, ki tolmácsolta a Szociáldemokrata Párt álláspontját és jókívánásait.

Hangsúlyozta, hogy a Szociáldemokrata Párt is mindig a magyar mezőgazdasági munkásság akaratát és célkitűzéseit képviselte és

A Paraszt-tagozat és Parasztszövetség gyűlése

Vasárnap délelőtt a Független Kisgazda Párt Paraszttagozata tartott gyűlést. Itt legelőbb Nagy Ferenc újjáépítési miniszter szólt fel.

— Tizenöt esztendő kemény politikai harcainak után itt van előttünk a szabadságunk, a demokráciánk a lehetősége, csak élni kell vele a magyar parasztságnak — mondotta többek között. — A magyar nemzet képe elsősorban a föld fiaiban mutatkozik meg és ennek a képek rajta kell lennie minden magyar berendezésben, a demokrácián is. Ha ezer esztendő óta a demokráciák életoforma után vágyakozó parasztság elfoglalta helyét a magyar közéletben, akkor a demokrácia itt éoha meg nem bukhat. A fejlődés útja Magyarországon mindenféle változásban csak a parasztságon át vezet. Nem lehet Magyarországon másoknál kevesebb jogú ember a magyar parasztságnak. A magyar parasztság, a magyar nép a jogokból annyit kér, amennyi számaránya, érdeme, tisztessége szerint megilleti.

Hangsúlyozta a miniszter az egyenlő teherviselés megvalósításának szükségességét és sürgette a

szociális gondoskodásnak a parasztságra való kiterjesztését is. Ebben az esztendőben nagy önfeledéssel kell lemondani a parasztságnak minden nélkülözhető falatjáról és oda kell adni mindent az utolsó szemig, mert a magyar nép uralma van veszélyben, ha nem tudjuk becsületesen véghez vinni az ország újjáépítését, ha nem tudjuk ezt az esztendőt kihúzni a jövő, remélhetőleg jobb termésség. A másik nagy kötelesség: megértéssel kell folytatni az együttműködést a pártokkal, az ipari munkássággal.

A nagy éljenzéssel kísért beszéd után a hozzászólások következtek. Vasárnap délután a Magyar Parasztszövetség tartotta közgyűlését. Nagy Ferenc újjáépítési miniszter, a szövetség országos elnöke megnyitotta beszédében hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági, vagy társadalmi szervezkedés soha olyan megértésre nem talált, mint a parasztszövetség szervezkedése. A tisztújításon újra Nagy Ferenc újjáépítési minisztert választották meg elnöké, ügyvezető elnöké pedig Lukács Bélát, a szövetség országos főtitkárát.

A párt nagyválasztmányának ülése

Hétfőn délelőtt megkezdődött a Független Kisgazda Párt nagyválasztmányának ülése.

A Himnusz elhangzása után Tildy Zoltán köszöntötte a nagyválasztmány tagjait. Felolvasta a

pártvezetőség javaslatát, amely szerint a nagyválasztmány elrendeli, hogy a párt minden esztendőben tartson emlékünnepelet felejtéssel halottja, Bajcsy-Zsilinszky Endre sírjánál.

Tildy Zoltán beszéde

Ezután Tildy Zoltán megtartotta elnöki beszámolóját. Szólt a párt szervezése érdekében kifejtett munkáról, mely mind nagyobb arányokat ölt. Ezután változta a mult eseményeinek fontos történetét.

— A mult év március 15-én Bajcsy-Zsilinszky Endrével együtt figyelmeztették Kállay Miklós akkori miniszterelnököt a német megszállás veszélyére s javasolták, hogy rendelje el az ellenállást. Kállay Miklós akkor nem eikerült meggyőzőniök. Habozása és gyengesége tette lehetővé az ország megszállását. De a Független Kisgazda Párt ezt megelőzően is memorandumban figyelmeztette az akkori kormányt, hogy változtatni kell a magyar politikán. A Bajcsy-

Zsilinszky Endre által fogalmazott memorandumot külföldre is eljuttatták. Ez volt az első komoly megnyilvánulás, amely rámutatott arra, hogy a magyar nép többsége szemben áll az országvesztő politikával. Örök dokumentum arra, hogy a magyar nem akarta a háborút.

Részletesen ismertette Tildy Zoltán a március 19 utáni eseményeket, a letartóztatásokat és a bujdosásokat. A bujdosás alatt szervezték meg a Magyar Frontot, amely később a kibontakozás alapja lett. Szólt ezután a kormányzóval folytatott tárgyalásokról is, amelyek előfeltételeként követelték az öszszes politikai foglyok, tehát a kisgazdapárti, kommuniszapárti és szociáldemokratanapárti politikai

A Paraszt-tagozat határozati javaslata

Ezután Kovács Béla felolvasta a Paraszttagozat határozati javaslatát.

A határozati javaslat kimondja, hogy a Független Kisgazda Pártban képviselt magyar parasztság őszinte háttával fordul a Szovjet-Unió, az Egyesült Államok és Anglia felé. Biztosítja a szövetség hatalmait, hogy Magyarországon sohasem lesz többé német főrekrutáció. A párt szükségének tartja az ország minden erejének egységesítését és a demokratikus pártok együttműködését. Minden politikai újítás csak úgy válthatik a magyar nemzet ajándékává, ha azt a magyar parasztság elfogadja.

Uj jogokat kell juttatni — folytatta a határozati javaslat — a nép eddigi elnyomott tényezőinek is. Meg kell osztani közigazgatásunkat a központi hatalom rovására. Elvárja a parasztság, hogy a választások a tiszta és demokratikus

berendezkedés formáinak megfelelően tartassanak meg. Megelégedéssel állapítja meg a magyar parasztság, hogy a Magyarországot felszabadító vörös hadsereg és a Szovjet-Unió kormánya biztosította Magyarországot függetlensége megtartásáról és hogy ezt amerikai és angol részről is megerősítették. Sürgeti a magyar parasztságot, hogy a kormányzat a mezőgazdaság megsegítését tartsa szem előtt. Kívánja egy nagyszabású agrárprogram kidolgozását és megvalósítását. A Parasztszövetség ugyanolyan jogokat követel, mint amilyenekkel a szakszervezetek rendelkeznek. Sürgeti a parasztság társadalmi kiegyenlítését és a mezőgazdasági szociális törvények sürgős megalkotását. A magyar parasztság felajánlja a kibontott beszolgáltatandó termést, kéri azonban, hogy e rendelkezésen túlmenő intézkedések ne történjenek.

A pártvezetőség határozati javaslata

Ezután Kovács Béla a pártvezetőség határozati javaslatát olvasta fel, amely kimondta, hogy a nagyválasztmány őszinte elismeréssel hagyja jóvá a pártvezetőségnek és a legutóbbi országgyűlési ciklus független kisgazdapárti csoportjának munkáját, továbbá azokat a megállapodásokat, amelyeket a párt ügyvezető elnöke kötött, végül az elnök és munkatársai tevékenységét is, melyet a háborúból való kilépés, a németekkel való szembefordulás érdekében végeztek.

A nagyválasztmány a nemzet első feladatának tekinti, hogy a reakció tényleges felszámolásával tiszta demokratikus belső berendezésünk megszilárdításával megszerezük és biztosítsuk a felszabadító és zomzdunkák lett hatalmas Szovjet-Unió, valamint a többi demokratikus nagyhatalom, így Anglia, az Egyesült Államok,

Franciaország és a többi szabadságszerető népek bizalmát. A nagyválasztmány magáévá teszi a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front célkitűzéseit és kifejezi őszinte jókívánásait, hogy a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjai között megmaradjon és megszilárduljon az egyetértés, a zavartalan együttműködés és belső egység. Kívánja a választójog kiterjesztését és a teljesen egyenlő jogok biztosítását a férfiaknak és nőknek, a választás teljes szabadságát, a hozzáférhetetlenséget, titkosságát és a lajstromos választást. Szükségének tartja a nemzeti kormány tekintélyének megerősítését és a gazdasági élet egységének megteremtését.

A nagyválasztmány osztatlan lelkesedéssel fogadta a határozati javaslatot, majd megtörtén a tisztújítás.

itt került szoros kapcsolatba Tildy Zoltánnal és pártjával. A Szociáldemokrata Pártnak sohasem szabad eltéveszteni azt a tényt, hogy Magyarországon a mezőgazdasági proletariatus és a kisgazdák milliói tömegei nélkül politikát csinálni nem lehet.

Tildy Zoltán megköszönte a fel-

Hazahozták a Szent Jobbot

Mint ismeretes, a nyilasok által Budapestre elhurcolt Szent Jobbot Salzburg mellett egy kis községben megtalálták. Az amerikai katonai hatóságok a nemzeti ereklük megőrzését rábízták a katolikus egyházra, illetve a salzburgi érsekre. A szent ereklük hazahozatalára alakult katonai bizottság augusztus 16-án Salzburgba ment, azonban az érseket nem találta ott, mert az egyik osztrák faluban volt. A páncélszekrény kulcsát is magával vitte, melyben a Szent Jobbot őrizték. Ekkor Clark tábornokhoz fordult az amerikai küldöttség. A tábornok szívesen teljesítette volna a kérést, de a pápa beleegyezése nélkül saját felelősségére nem adhatta beleegyezését: a szent ereklük elhozatalára Táv-iratoztak a vatikáni követhoz, aki azonnal felkereste a Szent Atyát, ki beleegyezését adta, csak az átadásra vonatkozóan írt elő formalitásokat. A pápa beleegyezése 17-én este érkezett meg. A küldöttség ekkor elindult a salzburgi érsekhez egy kis osztrák faluba, egész éjjel utaztak a Gross Glockneren át, erős hóvihárban, mert augusztus 20-ára minden körülmények között Budapestre akarták hozni az ereklét. A Szent Jobbot Münchenben, Salzburgban állomásozó amerikai százados, tábori lelkész vette át. A katonai bizottság most már haladék nélkül, éjféli 12 órakor elindult Budapest felé. Külön katonai őrség ment az ereklével. Utközben három óráig aludtak. Így még augusztus 19-én este hét órakor a magyar fővárosba érkezett a Szent Jobb, ahonnan bűnös kezek hónapokkal ezelőtt elszállították.

A Szent Jobb ünnepélyes átadása hétfőn délelőtti 2 órakor folyt le az Angol Kisasszonyok zárójának tanácsstermében. Az átadásra jelen volt az amerikaiak részéről Arthur Schönfeld követ, William S. Kay altábornagy, Simone zredes, Fehrnink őrnagy és Schmergel hadnagy. A magyar kormány képviselőiben megjelentek: Zsedényi Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Gyöngyösi János külügyminiszter, Vörös János honvédelmi miniszter, gróf Teleki Géza vallás- és közoktatásügyi miniszter, Balogh István államtitkár, valamint több egyházi méltóság.

A Szent Jobb hazahozatalát Georges S. Kovács amerikai zredes jelentette be, aki közölte, hogy az ereklét Witz Béla érseki helytartó árveheti. Az amerikai listék hozták be az egyszerű faldában őrzött Szent Jobbot. William S. Kay altábornagy, az amerikai katonai misszió vezetője meleg szavak kíséretében adta át a Szent Jobbot őrzőinek.

Ezután a Szent Jobb 5re köszönte meg a szent ereklük átadását:

— Hivatalosan megállapítom — mondotta —, hogy a Szent Jobb teljes épségben és sérteletlenül került haza. A pecsétek érintetlenek és a Szent Jobbot semminemű sérülés nem érte. Tulajdon hálával köszönjük meg az isteni Gondviselésnek, hogy most, mikor a magyar népek annyira szüksége van egy összefogó kézre, ez a szent

szólam és újon hangsúlyozta a két párt közötti szoros együttműködést. A két párt azon az úton halad — mondotta —, amely a magyar dolgozók millióit a szebb jövőhöz vezeti. A Kisgazda Párti nagyválasztmányának tanácskozásait délután 2 órakor Tildy Zoltán zárszavai zárták be.

szimbolum ismét közöttünk van. Minden magyar ember hálával forduljon ma a szabad Amerika nagy népe felé. Az amerikai hadsereg tisztjái fáradságot nem ismerve hozták haza a Szent Jobbot. A magyar nép sohasem felejtje el Amerika fiainak nemességét. Segítse az Isten kegyelme a nagy amerikai népet, hogy továbbra is segíteni tudjon más nemzeteken is. Ezután a salzburgi érseknek kö-

A japán fegyverletétel

A Szovjet TI jelentése szerint a japánok beszüntették az ellenállást és folytatták a fegyverletételt. A szovjet csapatok ezen a szakaszon beszüntették a hadműveleteket és fogadták az ellenség egységeinek behódolását. Reuter jelentése szerint MacArthur tábornok vezérkari tisztjei átadták a szövetségesek kivánságait tartalmazó jegyzéket a japánoknak a megszállásra vonatkozólag. Közölték, hogy amerikai erők szállnak partra Japánban és megszállják az országot. Közölték még a japán kiküldöttekkel, hogy MacArthur tábornok

Bewin angol külügyminiszter beszéde

London. (MTI) Nagybritannia új munkáspárti kormányának hatalomra jutása óta hétfőn folyt le az első nagy alsóházi külpolitikai vita, melynek vezérszónoka Bewin külügyminiszter volt. Hangzott a Nagybritannia háborús erőfeszítéseit majd ezeket monddta: — Az Ausztriában, Magyarországon és Romániában, valamint Bulgáriában tartandó választások nem mérhetők a nagybritanniai általános választások mértékével. Lehet, hogy kezdetben nem válik lehetségessé minden tekintetben bizonyítékot szerezni arra vonatkozólag, hogy ezeket a kormányokat a szabad emberek vágyának megfelelően választották meg. Az előttünk levő időszakban sok olyan dolog úgy történt, amely nem tetszik nekünk. Egyet azonban le kell szögeznünk: egyik totális államnak a másikkal való felcserélését meg fogjuk akadályozni.

A potsdami értekezletről szólva kijelentette, hogy ha Németországban sikerül kiirtani a háborús gondolkodást, lehetséges lesz a szociális egységesítés lehetősége. Görögországról szólva kijelentette, a kormány olyan politikához ragaszkodik, amelyet már Görögország felszabadítása után kivánságoltunk. Célunk az erős demokratikus kormány megalakítása.

Bulgáriáról, Romániáról és Magyarországról szólva ezeket mondta: Ezekben az országokban az új kormányok, nézetünk szerint nem képviselik a nép többségét és a legutóbbi felleményekről szerzett benyomásunk az, hogy egyik totális államot sem a másikkal cseréltek fel. Ez nem az, amit mi az annyira ellopott demokratia kifejezése alatt értünk, és amit most újra felvállalunk. Az itt alakult kormányok nem hűnek ránk úgy, mint amelyek kellőképpen reprezentatívek lennének ahhoz, hogy megtegyék a diplomáciai kapcsolatok felvételére. Bulgáriában rövidesen választásokra kerül a sor. Az a törvény azonban, melynek alapján a választásokat megtartják, nem egyetértetők össze a demokrácia elveivel. Ez ezért nem áll majd módunkban reprezentatívnek tekinteni olyan kormányt sem, amely ezeknek a választásoknak eredményeképpen alakul ki.

Olaszországgal kapcsolatban jelentette, hogy Nagybritanniának vele szemben nem helyes a bosszú politikáját folytatni, ezt az országot parlamentáris kormány

szönte meg, hogy eddig őrizte a Szent Jobbot. Köszönetet mondott az amerikai katonáknak, akik hazakísérték az ereklét.

Teleki Géza vallás- és közoktatásügyi miniszter angol nyelven köszönte meg a nagy szolgálatot.

— A magyar nép hálása az Egyesült Államoknak — mondotta —, hogy háborús gondjaink dacára országalapító szent királyunk jobb-ját elküldték és ezzel lehetővé tették, hogy a körmenetet megtart-hassuk. Köszönetünket kérem tolmácsolni Truman elnöknek ezért a nemes cselekedetükért.

Délután 4 órakor a Ferenciek templomából indult el a hagyományos körmenet. A Szent Jobbot ezután a Bazilikába vitték, ahol ünnepélyesen megáldották a szent ereklét.

A körmeneten Budapest lakosságának ezrei vettek részt.

Bel- és külpolitikai kérdések, gazdasági problémák a szociáldemokraták kongresszusán

A Szociáldemokrata Párt országos kongresszusa vasárnap változatlan érdeklődés mellett folyt tovább. Bruder Ferenc kolozsvári kiküldött a román-magyar együttműködésről szólott. Marosán György tartott előadást. Kifejtette, hogy valamenynyit párt jövőjét eszmének igazsága és megfelelő pártszervezet kiépítése határozza meg. Ez utóbbihoz gyűlekezési, sajtó- és szó-lásszabadságra van szükség. Dr. Faragó László hangsúlyozta, hogy a demokráciának az értelmiségnek, a középosztálynak a csatáját is meg kell nyerni. Sajnos — mondotta —, az értelmiség nagyrésze nem hajlandó hozzánk tartozni. Bechtler Péter szerint tisztázni kell a kétértelműségeket: ki kell mondani a köztársaságot. Tisztázni kell a helyzetet az egyházzal szemben is. Elérkezett az idő, hogy a két munkáscsapat megvizsgálja a bányák, a kulcsvállalatok és bankok szocializálásának kérdését. Millok Sándor államtitkár javasolta, hogy az állam részesítse nyugellátásban az ellenállási mozgalomban elesettek hozzátartozóit.

Rónai Sándor közellátási miniszter ismertette az élelmezési helyzetet. Óriási nehézségek előtt áll az ország. A termés katasztrófálisan rossz. Csak 9 millió mázsa áll rendelkezésünkre. Ebből három és fél milliót félre kell tenni vetőmagnak s ha a jövőteli kötelezettségünknek is eleget akarunk tenni, akkor csak négy-millió métermagas marad élelmezésre. Vigyáznunk kell, hogy a termés ne juthasson feketézők kezére. Vigyáznunk kell, hogy a tegyenek eleget sürgősen beszo-gáltatási kötelezettségüknek.

A kongresszus harmadik napján Rész István igazságügyminiszter kijelentette, hogy ebben a világháborúban az első cél a fasiszmus kiirtása, a második pedig egy új világ megalkotása volt. A San-Franciscóban létrejött szervezet most már fegyveres erővel is beavatkozhat a béke biztosításába. Kiállításba helyezték, hogy békét kötnék Magyarországgal és felvesznek bennünket az Egyesült Nemzetek sorába. A külpolitika nem lehet más, mint meghosszabbított belpolitika. Magyarországnak eddigi egész külpolitikájával szakítania kell és figyelmét a Szovjet-Únió felé kell fordítania. A környező államokkal szemben is új utakra kell térnünk és el kell vetnünk az ostoba irredenta politikát. A potsdami értekezlet egyenesen ahhoz a feltételhez fűzi azt, hogy békét kapunk és felvesznek az Egyesült Nemzetek sorába, hogy demokratikus be-

szédében elismeréssel nyilatkozott a külügyminiszter beszédének nyíltságáról. (MTI)

A Szovjet-Únió ratifikálta a sanfranciscói alapokmányt

Moszkva, augusztus 21. (TASS) A Szovjet-Únió legfelső tanácsa az Egyesült Nemzetek 1945 június 26-án San-Franciscóban aláírt alapokmányát.

Szakszervezeti ügyek

A tudás szakszervezetét ma, szerdán este 6 órakor vezetőség gyűlést tart, a vezetőségi és paritásos bizottságot tagok, valamint az illetélenek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

CSOKONAI színház

Szerdán 1945 augusztus 22-én este 6 órakor

ÁRVÁCSKA

operett 3 felvonásban, előjátékkal.

Portál, tűzletheletység, lakás és bútortestéseket napi áruk mellett vállalok

Váradi Sándor
festővállalata, Csapó u. 19.

200 ezer hadifogoly és deportált jön haza

Rákosi Máttyás a választásokról és a gazdasági kérdésekről

A Magyar Kommunista Párt vasárnap két ünnepélyt rendezett Kecskeméten, amelyen beszédet mondott Rákosi Máttyás. Szólt a földosztásról és hangoztatta, hogy e téren október 1-re jogbiztonságot kell teremteni és a telekkönyvi kivonatokat kikézesíteni.

A potsdami értekezlet határozata alapján a svábokat eltávolítják Magyarországról és ezeknek a földjére telepítik azokat, kik a tavaszi földosztásból kimaradtak. Az ősz folyamán az igával nem rendelkező új gazdák földjeit fel kell szántatni. E célra igénybe veszik a jómódúak traktorjait. Az új gazdáknak azzal kell meg-hálálni a földhözjuttatást, hogy pontosan beszo-gáltatják a termést. Szeptemberre napirendre tűzzük a bányák államosítását, bevezetik az általános munkakö-teleztettséget, a hadifogoly kérdé-séről szólva kijelentette, hogy eddig több mint 50.000 hadifogoly

vált szabadná. Ez azonban csak a kezdett. Több mint 200.000 hadifogoly és deportált fog rövidesen visszatérni hazánkba. A Párt lépéseket tett, hogy legalább 100—150.000 más hadifogoly is lehetőleg még a tél beállta előtt hazatérhessen. Továbbiakban ismertette a potsdami konferencia magyar szempontból fontos eredményeit, majd így folytatta:

— Ezeknek a határozatoknak az a folyamánya, hogy Magyarországon fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy szűnjék meg az állami intézményeknek, így a nemzetgyűlésnek ideiglenes jellege és az váljék állandóvá. Itt az ideje az általános és titkos választások megtartásának. A szeptember hó 5-én összeülő ideiglenes nemzetgyűlésen javasolni fogjuk, hogy a választásokat még az ősz folyamán tartsuk meg. A választásnak nemcsak befelé, hanem kifelé is döntő jelentősége van.

Bel- és külpolitikai kérdések, gazdasági problémák a szociáldemokraták kongresszusán

A Szociáldemokrata Párt országos kongresszusa vasárnap változatlan érdeklődés mellett folyt tovább. Bruder Ferenc kolozsvári kiküldött a román-magyar együttműködésről szólott.

Marosán György tartott előadást. Kifejtette, hogy valamenynyit párt jövőjét eszmének igazsága és megfelelő pártszervezet kiépítése határozza meg. Ez utóbbihoz gyűlekezési, sajtó- és szó-lásszabadságra van szükség. Dr. Faragó László hangsúlyozta, hogy a demokráciának az értelmiségnek, a középosztálynak a csatáját is meg kell nyerni. Sajnos — mondotta —, az értelmiség nagyrésze nem hajlandó hozzánk tartozni. Bechtler Péter szerint tisztázni kell a kétértelműségeket: ki kell mondani a köztársaságot. Tisztázni kell a helyzetet az egyházzal szemben is. Elérkezett az idő, hogy a két munkáscsapat megvizsgálja a bányák, a kulcsvállalatok és bankok szocializálásának kérdését. Millok Sándor államtitkár javasolta, hogy az állam részesítse nyugellátásban az ellenállási mozgalomban elesettek hozzátartozóit.

Rónai Sándor közellátási miniszter ismertette az élelmezési helyzetet. Óriási nehézségek előtt áll az ország. A termés katasztrófálisan rossz. Csak 9 millió mázsa áll rendelkezésünkre. Ebből három és fél milliót félre kell tenni vetőmagnak s ha a jövőteli kötelezettségünknek is eleget akarunk tenni, akkor csak négy-millió métermagas marad élelmezésre. Vigyáznunk kell, hogy a termés ne juthasson feketézők kezére. Vigyáznunk kell, hogy a tegyenek eleget sürgősen beszo-gáltatási kötelezettségüknek.

A kongresszus harmadik napján Rész István igazságügyminiszter kijelentette, hogy ebben a világháborúban az első cél a fasiszmus kiirtása, a második pedig egy új világ megalkotása volt. A San-Franciscóban létrejött szervezet most már fegyveres erővel is beavatkozhat a béke biztosításába. Kiállításba helyezték, hogy békét kötnék Magyarországgal és felvesznek bennünket az Egyesült Nemzetek sorába. A külpolitika nem lehet más, mint meghosszabbított belpolitika. Magyarországnak eddigi egész külpolitikájával szakítania kell és figyelmét a Szovjet-Únió felé kell fordítania. A környező államokkal szemben is új utakra kell térnünk és el kell vetnünk az ostoba irredenta politikát. A potsdami értekezlet egyenesen ahhoz a feltételhez fűzi azt, hogy békét kapunk és felvesznek az Egyesült Nemzetek sorába, hogy demokratikus be-

rendezkedésnek a bizonyítékait kell felmutatnunk. Ezután betér-jesztette a Párt külpolitikai osztályának határozati javaslatát, mely szerint: Magyarországnak győztesen szakítania kell a reakciós rendszerek imperialista kül-politikájával.

Bán Antal iparügyi miniszter beszámolt a magyar ipar helyzetéről. A fasiszta pusztítás országunk iparának közel hetven százalékat tönkretette. Az egész jó-vátételből 82 százalék terhelte iparunkat. Bizonyos jelenségek után az iparügyi kormányzat kénytelen volt olyan intézkedéseket hozni, melyek szerint minden gép-és nyersanyag a kormány által igénybe vehető. Ha a szövetkezetek jól fognak működni, akkor a magánkereskedelem nem tudja kizsákmányolni a termelőt. Moszkvai útjával kapcsolatban bejelentette, hogy szerdán kerül aláírásra a szovjet-magyar áru-csereforgalmi egyezmény. A Szovjet-Únió hatalmas nyersanyagkészletek fölött rendelkezik, ugyanakkor óriási a felvevő piaca is.

Szakasits Árpád beszámolójában kifejtette, hogy szabad, demokratikus Magyarország felépítése vár reánk, melynek formája népielőzárasság. Tekintetünk most a Szovjet-Únió felé kell fordítani. A Párt munkatere három pontban foglalható össze: bizonyos területeken állami gazdálkodást kell bevezetni, a magán-termelést segíteni ott, ahol a több-termelés elvi érvényesülnek, harmadszor meg kell tenni mindent a szövetkezeti gazdálkodás fejlesztésére.

A kongresszus végül üdvözlőtáviratot küldött Sztálin generálisához és Atlee brit miniszterelnökéhez.

Kerámia és Porcellán
tárgyakat ragaszt
VERES
Kölcsey u. 18.

Rádió, kerékpár, gramofon, varrógép javítás. Adás-vétel. Autogénhegesztés.
Horváth Tihamér műszerész
Deák Ferenc-utca 9.

Megnyit!
Dr. Balassa Zsigmondné
KOZMETIKÁJA
Piac-utca 28.

ARANY
beváltás
ENGEL ékszerész
Bonyás áruházban

Mielőtt lakását berendezné, vételkényszer nélkül tekintse meg
Ivány Endre áruforgalmi irodáját és műkereskedését
(Piac-u. 67.) Mindennemű lakberendezési tárgyak
eladása és vétele
MODERN és STYL BUTOROK, PERZSASZÖNYVEK, márkás festmények, textil és úridivat berendezések nagy választékban

Mozdulat S MA
művészet W ÖSSZTÁNC
hallet W Derschlatta
gyógytorna tanítás I Swing
megkezdődik beiratkozás zenekara
d. n. 6-8-ig N
Deák Ferenc u. 6. G

Tízezer ember vett részt vasárnap az újjáépítési munkában

Debrecenben vasárnap nagyarányú megmozdulás volt az újjáépítési munka érdekében. A rendőrség, a munkáspártok, a szakszervezetek, hivatalok, testületek tagjai, közel tízezer főnyi ember vonult ki dolgozni. Az utcák már reggel fél hatkor megélénkültek, valóságos ázó- és lápatérdő vonulat a vasút és MÁV műhelytelep felé.

Különösen szép teljesítményt arnyítottak az újjáépítési munka során a debreceni rendőrség és a hajdúvármegyei rendőrség tagjai.

A szolgálatban levők kivételével minden tagja kivonult munkára a rendőrségnek és megfeszített erővel, derekasan dolgoztak. A vagonokból szemet raktak le és csilléken szállították azt rendeltetési helyére.

De minden dolgozó munkaejelegjéért megkapta a sinek mentén és a vagongyár területén mindenütt nyüzsgő dolgozók seregére, akik az augusztusi vasárnapon teljes erőbedobással segítettek elő az újjáépítés ügyét.

Kincsek és okmányok kalandos útja az osztrák határtól Debrecenig

Hajdú megye kétvagonnyi irattárát és a milliókat érő aranyakat hazahozta Torma alispán a Dunántúlról

Hajdú vármegye irattárát 1944 szeptember 26-án az akkori alispán „menlevelével” a miniszterium kiűritési rendelete alapján két vagonba rakták és a Dunántúltra szállították. Az irattárral, melyben a hajdúvármegyei levéltár értékei, anyakönyvei mellett a deportáltakról a megyei városokban összeszedett két és fél kilónyi aranyemű, Hajdúszoboszló, Hajdúszörmény és más helységek értékeit is elszállították, az alispán egy tisztviselőgárdát küldött ki.

Az egész megyei irattári anyagot annakidején Egyeken gyűjtötték össze, ahonnan kalandos úttal jutott az Sopron közelébe. Először Poroszlóra szállították, ahol egy ököristállóban helyezték el. Itt azonban olyan tömegben garázdálkodtak az egerek és patkányok, hogy attól lehetett tartani, néhány hét után az irattárból semmi sem marad. Ezért Füzesabonyon át ismét vagonba rakva azt, elindultak vele a Dunántúrra.

Tizenegynapos út következett, melyet szinte óránként megszakított a légi riadó, míg aztán megérkeztek Sopronba, ahol a sopronbányai erdei iskolában helyezték el az irattárt. Itt tartózkodtak egészen november 26-ikáig, amikor a németek az épületet lefoglalták, az iratokkal tele ládákát kidobálták. Innen a görbehalmi bányatelepre vitték az irattárt. Az őrizet kirendelték lassan eltűntek, egyedül Keresztessy Endre vármegyei irodaségdíjazott tartott ki és elismerésméltóan a legnehezebb helyzetben is vigyázott az okmányokra és az azok között elrejtett, milliókat érő aranyeműkre, brilliánsokra és más értékekre. Nyilas karhatalmi alakulatok és pénzügyőrök, akik tudták, hogy értékek, aranyeműk és kerütek elszállításra, felszőlították, hogy adja át azokat, Keresztessy azonban nem tett eleget ennek és élete kockázatásával rejtegette a két és fél kilónyi, deportáltak tulajdonát képező ékszer és a megyei városok kincseit. Helyzete egyre nehezebb lett, sáncmunkára, érdőtásra rendelték ki a németek és nyilasok és az irattár őrzésének is mind nehezebben tehetőleg. Keresztessy irodaségdíjazott azonban mindvégig kitartott és áprilisban már értesítést küldött Debrecenbe arról, hogy a megye levéltárával az osztrák határ közelében van.

Mikor dr. Torma Kálmán alispán elfoglalta hivatalát és tudomást szerzett arról, hogy a megye irattái és a deportáltak aranyeműi Agfalván vannak, nyomban intézkedett annak visszaszállítása iránt. Vagonokat igényelt és kiküldte dr. Kövér Elemér tb. főszolgabíró, hogy az irattárt hazaszállítsák.

Mikor Kövér főszolgabíró a Brenberg bányatelep közelében levő helységbe megérkezett, Keresztessy, aki a legnagyobb nekilövések között őrizte a megyei irattárt, örömkönyvek között fogadta.

Kövér Elemér főszolgabíró azt a megbízást kapta, hogy az irattárt szállítsák haza Debrecenbe, az aranyeműt és más értékeket pedig deponálja valamelyik soproni pénzintézetnél. Kövér főszolgabíró azonban vállalta a kockázatot, hiszen arról volt szó, hogy a hazatért deportáltaknak, leszerződött kismemberek százainak esetleg új existenciát jelentő értékeket hozzon haza, ami másként nagyon hosszadalmasan kerülhet volna a Dunántúrról a megye területére, amint arról már a Zsidó Szövetség is tárgyalt. Ezért saját felelősségére vállalta az iratok között az értékek hazajuttatását és vállalkozása teljes sikerrel járt. Augusztus 16-án megérkezett Debrecenbe a két vagon szállítmánnyal. Mivel a megye területén az anyakönyvek sok helyen a harcok folyamán elpusztultak, az irattárban levő anyakönyvek pótolhatatlanok és azoknak hazakerülése igen nagy jelentőségű. De a deportáltak aranykészletén kívül Hajdúszoboszló, Hajdúszörmény és más városok értékei is hazakerültek, közöttük olyan történelmi dokumentumok, mint Hajdúszoboszló híres Bocskai-lohogója, egy arany-szalákból szőtt zászló, amit 1606-ban ajándékozott Bocskai István és ami felbecsülhetetlen művelési értéket jelent. Ezenkívül a szoboszlói, szörményi egyházak arany- és ezüstkelyhei és más értékek.

Igy került haza kalandos utakon Hajdú vármegye irattára és a milliókat érő kincsek és értékek, melyeket Keresztessy Endre hősiessége és lelkiismeretessége megőrzött. Torma Kálmán alispán gyors intézkedése, Kövér Elek főszolgabíró öntevékeny vállalkozása pedig hazahozta az osztrák határ mellől.

Terménybeszolgáltatás

Felhívom a gazdálkodók figyelmét, hogy az 1945. évi terménybeszolgáltatás a cséplés befejezésétől számított 14 napon belül teljesítendő. Aki a szolgáltatást elmulasztja, az elkobozáson kívül szigorú büntetésnek, esetleg internálásnak teszi ki magát. Aki szolgáltatási lapját még nem kapta meg, a Gabonairóda (Városi adóhivatal udvarán, Sas u. 3. földszint) kérésére azonnal kiadja. Polgármester.

Gyufaosztás

Az élelmiszerjegy XVII. (tizenhetedik) számú szelvényére és a sójegy 9. (kilenc) szelvényére egy doboz gyufát lehet vásárolni dobozonként 3 P 20 filléres áron. A gyufát kereskedésekben és dohányárudákban lehet beszerezni. Polgármester.

Úvegeket

1, 0,7, 0,5, litereseket minden mennyiségben vásárolunk „ARGENTA” vegyiüzem Simonffy-utca 59.

Ismét megnyitotta üzletét
Tóthfalussy Sándor
Piac-u. 40. Hangya bérház
retikülök, pénztárcák,
női divatárak
nagy választékban

Felemlé a város a tűzifa árát

Javaslat a mozik és jémetkezősi vállalatok házikézelésbe való vételére

A jog- és pénzügyi bizottság pénteken ülést tart dr. Vass Károly városi tanácsnok, h. polgármester elnökele alatt. Az ülésen tárgyalják a gazdasági ügyosztály előterjesztését a tűzifa árának emelésére.

A tervezet szerint egy méter fa 250 pengő, egy öl fa 1000 pengő lenne a szállítási költségen kívül. Javaslatot terjesztenek be a mentőkoosi használati díjának felemelése és tűzvédelmi adó bevezetése iránt.

A jog- és pénzügyi bizottság elé kerül több olyan javaslat, amely

a városi háztartás jövedelmét növelné. Így Csobán Endre javaslata az, hogy a város területén befolyó rádiódíjakból és a város területén elkobzott ingó és ingatlan javakból a város részesedést kapjon és ilyen irányban keressék meg a miniszteriumot. A világítási vállalatot azt javasolja, hogy a mozgóképernyőszínházakat, továbbá a jémetkezősi vállalatokat a város vegye házikézelésbe.

Az ülésen döntenek a városháza épületében levő boltok, a Simonffy utca 2. szám alatti üzletek és lakások bérleti ügyében.

17 ezer megrongált ház van Debrecenben

A város újjáépítési segélyt kér

Debrecen város most részletes kimutatást készített el és küldött fel az újjáépítési miniszteriumba. A kimutatás tartalmazza, hogy Debrecenben hány lakás pusztult el, vagy sérült meg a háborús események, bombázások következtében. Összesen 17.036 ház sérült meg Debrecenben. A sérült házak közül 20 százalékon aluli

sérülés ért 1150 házat, 20-50 százalékos közötti sérülés ért 5400 házat, míg 50 százalékon felüli sérülés van 2600 háznál. A legtöbb ház tetőzete pusztult el erős mértékben.

A város nagyobb összegű segélyt kér az újjáépítési miniszterteről a megsérült házak rendbehozására.

Jegyre többféle cikket kapnak a dolgozók

A tetőmunkások küldöttsége a városházán

A debreceni tetőmunkások nagyobb küldöttsége kereste fel kedden Vég Dezső helyettes polgármestert, aki azonban időközben Budapestre utazott. Helyette Csillag Miklós jtkárja fogadta a küldöttséget, amely azt a kérést terjesztette elő, hogy a város segítse őket az élelmiszeri ellátásban, külön élelmiszerjuttatást kértek, listát, olajat stb.

Csillag Miklós válaszában kifejezte a küldöttség előtt, hogy a város most nincs abban a helyzetben, hogy bárkit, bármely munkáscsoportot külön támogasson. A város újra bevezeti a jegyrendszert és minden olyan cikkből, amit tud adni, jegyre ad ki mindent a dolgozóknak. Így a közeljövőben kismennyiségű lisztet, gyufát stb. fog adni a város. A kiadott jegyeket revidálják és csak a tényleg dolgozó kap jegyet és ezáltal élelmiszert. Az elosztás a jegyekre a újtörvények és a kereskedelem útján történik majd.

zében, hogy bárkit, bármely munkáscsoportot külön támogasson. A város újra bevezeti a jegyrendszert és minden olyan cikkből, amit tud adni, jegyre ad ki mindent a dolgozóknak. Így a közeljövőben kismennyiségű lisztet, gyufát stb. fog adni a város. A kiadott jegyeket revidálják és csak a tényleg dolgozó kap jegyet és ezáltal élelmiszert. Az elosztás a jegyekre a újtörvények és a kereskedelem útján történik majd.

HIREK

— Felhívom az érdekelteket, kiknek a Hortobágy malomban kenyérgabonájuk van tárolva, hogy augusztus 23-án, csütörtökön délig a váromlási tanúsítványokkal a városi közlelmiszeri ügyosztálynál Városháza I. em. 6. számú hivatalos helyiségében saját érdekükben jelentkezzenek. Polgármester.

— Felhívja a városi adóhivatal az érdekelteket adózatok, hogy a háborús helyzet következtében az 1044-45. gazdasági évben vetetlenül maradt szántóterületek után adóelengedést igényelnek, igényüket írásban vagy szóban a városi adóhivatalnál I. em. 42. sz. (birtoknyilvántartás) legelsőbb augusztus 31-ig bejelenthetik. Augusztus 31-ike utáni bejelentések már csak igazolási kérelemmel fogadhatók el. A bejelentésnek tartalmazni kell: a bejelentő nevét és lakását — amennyiben a bérli jelenti be —, a tényleges birtokos (tulajdonos vagy haszonélvező) nevét és lakását, a vetetlen szántóterület nagyságát, a dűlő nevét és sorszámát, melyben a vetetlen terület van és esetleg a földrészelek helyrajzi számait. A 600-1945. M. E. sz. rendelet alapján földhözjuttatottak a vetetlen szántóterületekre vonatkozó bejelentésüket két képviselőjük útján közösen is megtehetik a fenti adatok bejelentése kapcsán.

— Nem állami nyugdíjas tanítók és özevgyelk Kérdőlapja megérkezett. Átvehető a tanfelügyelőségen csütörtökön, 23-án.

* Dr. Grünberger Jakab ügyvéd — a dr. Fényes-irodából kiválva — irodáját Csapó u. 22. sz. alatt folytatja.

— A debreceni vizsgálóbírószág tovább folytatja a vizsgálatot Baukóvácz Alfréd Világítási Vállalatot igazgató ellen. A letartóztatásban levő igazgató ellen több újabb feljelentés érkezett be és ezek alapján harmadik ízben is házkutatást tartottak lakásán. A házkutatás során újabb idegenek tulajdonát képező és elrejtett, illetve vissza nem adott ingóságokat, porcellánt, ékszeret találtak meg nála. Feljelentést tett ellene dr. Breuer Ernő is, aki úgy a saját, mint családtagjai megbízásából a múlt évben sok arany- és ezüsteműt adott át megörzésre és azokat nem kapta vissza. Dr. Szarukán József vizsgálóbíró kedden is több sértettet, károsultat, tanut hallgatott ki.

— Feszítővasas betörők jártak a Piac-utcai Del.Ka cipőüzletben és onnan nagymennyiségű cipőárut, fehérneműt és harisnyát loptak.

* Új tanévfolyam kezdődik aug. 24-én a Rucában, Vigked. vü Mihály u. 67. Beiratkozás: mindennap délután 5 órától.

— Vasuti fosztogató női bandát kerített kézre a debreceni rendőrség Mayer detektívcsoportja. A vasuti csomagoltváj asszonyok éjszakai órákban Budapest és Debrecen között fosztogattak és az ellopott csomagokat férfi ismerőseiknek adták ki. A tettestársakat keresi a rendőrség.

— Betörők jártak Szondi Károly Külső vásártéren levő üzletében és onnan 80.000 pengő értékű árut elloptak.

5.000 ember a Ferencesek templombúcsúján

Hosszú idő óta nem volt ilyen felejthetetlen élményben része Debrecen katolikuságának, mint vasárnap, a ferencesek Szent István templombúcsúján. Három plébániáról végeláthatatlan sorokban vonult a hívek tömege, öt-ezer főnyi tömeg a nyilastelepi templom előterében helyezkedett el. Az oltárt a templom lépcsőzetén állították fel.

Az ünnepi nagymisét dr. Bánáss László prépost pontifikálta. A szentbeszédet P. Róz Marián nyiregyházi házfőnök mondta. Beszédében Szent István kettős végrendeletére hivatkozott. Krisztus törvényeit kell érvényre juttatnunk a közélet és magánélet minden megnyilvánulásában. Ez az egyik rendelkezése szent királyunknak. A másik a Boldogszony tisztelése. Az ezredéves történelem bizonyítja, hogy őseink komolyan vették Szűz Mária tisztelét. Ezért maradt fenn a magyarság annyi vízvívatarban.

A hívek meghatódott lélekkel hallgatták a páter beszédét. A körmenetben és az egész ünnepe érezni lehetett a lelkiiséget, a belső tartalmat.

A templomi ünnepély után jól sikerült vásár volt a sebesült katonák javára. Közreműködött és az énekeket kísérelte a VI. honvéderület zenekara. Az ünnepség megrendezése P. Csontos Oszkár h. házfőnök érdeme.

— Vég Dezső helyettes polgármester hétfőn teherautón nagyobb küldöttséggel Budapestre utazott Rónai Sándor közlelmiszeri miniszterhez. A helyettes polgármester a szombaton tartott közlelmiszeri értekezlet határozata alapján ment fel tárgyalni, hogy Debrecen közlelmiszeri, kenyérrévaló bizottságát kérje a miniszteriumban.

— Kinevezés. Az igazságügy-miniszter Zombor Blanka debreceni állami ügyészéül irodatisztet, irodafőtisztet, Faraghó Margit irodaségdíjazottat irodatisztet kinevezte.

* Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépríróiskolájában tanfolyamkezdés. Államvizsga, vasútkedvezmény. Piac 58. másodemeletlen. Géprírómunkavállalás.

— A múlt évi harcok idejéből a földben maradt akna felrobbant Hajdúdorog és Vid között és a robbanás ereje megrongált egy mozdonyt. Emberéletben nem történt kár.

Mindenféle textil áru
vétele és eladása
Tiszántúli Textil ház
Piac-utca 22.
Elsőtakarék épületben

FÉRFI-SZÖVEI
bélésáru, vétel-eladás
VÁGÓ-RUHA
Széchenyi- és Piac-u. sarkán

Cserépkályháját
csináltassa ön is Csobánás József kályhámesternél D.ák Ferenc-u. 14-16. (Iparkamara épület) Új kályhák, kandallók, átrakások, vidékre is.

Nánássy Lajos
rádió és villamosság
vesz, javít, elad
Piac-utca 87.

Aranyért, ezüstért, brilliánsért
magas árat ér el
STASSIK LAJOS
ékszerésznel Piac-u. 56.

Vásárolunk
beszolgáltatásra kötelezett és szabad búzát és egyéb gabonát, különféle terményeket és magvakat minden mennyiségben legmagasabb áron.

Eladunk
Abavit higanyos csávázószert, szuperfoszfátot egyéb műtrágyát csere alapon is.
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi u. 13. udvarban

